

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

KRR.430.003.2017

Nr ewid. 83/2017/P/17/001/KRR

Informacja o wynikach kontroli
wykonania w 2016 r. planów finansowych
Agencji Nieruchomości Rolnych
oraz Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

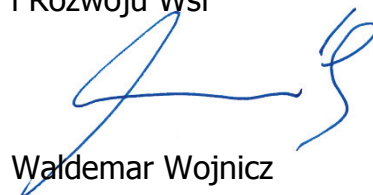
Warszawa czerwiec 2017 r.

Misją *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizją *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja o wynikach kontroli
wykonania w 2016 r. planów finansowych
Agencji Nieruchomości Rolnych
oraz Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa**

Dyrektor Departamentu Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Waldemar Wojnicz

Zatwierdzam:

Krzysztof Kwiatkowski

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, 1.06. 2017 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

I. Wprowadzenie	4
II. Ocena kontrolowanej działalności	6
III. Wyniki kontroli wykonania planów finansowych Agencji Nieruchomości Rolnych oraz Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa	7
1. Wykonanie planu przychodów i dochodów	7
1.1. Wykonanie planu przychodów i dochodów Agencji Nieruchomości Rolnych.....	7
1.2. Wykonanie planu przychodów i wpływów Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.....	7
2. Wykonanie planu kosztów i wydatków.....	8
2.1. Wykonanie planu kosztów i wydatków Agencji Nieruchomości Rolnych.....	8
2.2. Wykonanie planu kosztów i wydatków Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.....	10
3. Gospodarowanie wolnymi środkami	12
4. Wykonanie zadań	12
5. Sprawozdania	15
6. Księgi rachunkowe.....	15
IV. Informacje dodatkowe.....	17
Załączniki	18

I. Wprowadzenie

Agencja Nieruchomości Rolnych (zwana dalej Agencją lub ANR) jest agencją wykonawczą w rozumieniu art. 18 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹ (ufp) i działa na podstawie ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa² oraz statutu³.

Stosownie do art. 20 ust. 1 i ust. 2 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, Agencja prowadzi odrębnie własną gospodarkę finansową oraz gospodarkę finansową Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (Zasób WRSP) i w związku z tym sporządza odrębnie projekt rocznego planu finansowego Agencji oraz projekt rocznego planu finansowego Zasobu WRSP.

W 2016 r. Agencja Nieruchomości Rolnych gospodarowała mieniem Zasobu WRSP realizując zadania określone w art. 6 ust. 1 pkt 1-7 i pkt 10 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa dotyczące w szczególności tworzenia oraz poprawy struktury obszarowej gospodarstw rodzinnych, restrukturyzacji, prywatyzacji i zagospodarowania mienia rolnego Skarbu Państwa.

Celem kontroli była ocena wykonania planów finansowych⁴ Agencji Nieruchomości Rolnych i Zasobu WRSP w 2016 r.

Zakres kontroli obejmował:

- wykonanie przychodów, kosztów, dochodów i wydatków ANR oraz przychodów, kosztów, wpływów i wydatków Zasobu WRSP oraz efekty zadań, w tym stopień ich realizacji,
- gospodarowanie wolnymi środkami,
- prowadzenie ksiąg rachunkowych za 2016 r.⁵,
- sporządzanie sprawozdań budżetowych (rocznych i za IV kwartał 2016 r.) oraz sprawozdań za IV kwartał 2016 r. w zakresie operacji finansowych.

Przychody Agencji w 2016 r. wyniosły 278.007,3 tys. zł, a dochody – 280.473,3 tys. zł. Koszty Agencji wyniosły 251.272,5 tys. zł, a wydatki – 274.138,4 tys. zł⁶.

¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, ze zm.

² Dz. U. z 2016 r. poz. 1491, ze zm., zwana dalej ustawą o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.

³ Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 grudnia 2011 r. w sprawie nadania statutu Agencji Nieruchomości Rolnych (Dz. U. Nr 262, poz. 1567).

⁴ Plany finansowe ANR i Zasobu WRSP stanowiły załącznik nr 11 (tabela nr 8) do ustawy budżetowej na rok 2016 z dnia 25 lutego 2016 r. (Dz. U. poz. 278, ze zm.).

⁵ Zgodnie z założeniami kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r. nie odstępiono od badania systemu rachunkowości i ksiąg rachunkowych ANR z uwagi na to, że w badanym okresie nastąpiła zmiana na stanowisku głównego księgowego.

⁶ Plany finansowe ANR i Zasobu WRSP stanowiące załącznik do ustawy budżetowej na 2016 r. składają się z dwóch podstawowych części: A sporządzanej w układzie memoriałowym, gdzie prezentowane są przychody, koszty i wynik finansowy oraz z części B, która ma charakter kasowy i dotyczy dochodów (wpływów) i wydatków. Zgodnie z zasadą memoriału, przychód nie jest jednoznaczny z wpływem środków pieniężnych (dochodem), a koszt nie musi oznaczać poniesienia wydatku w danym momencie. Plany obejmują również część C – dane uzupełniające. Szczegółowe dane o wykonaniu planów finansowych Agencji i Zasobu (część A, B i C) prezentują załączniki 1 i 2 do Informacji.

Przychody Zasobu WRSP w 2016 r. wyniosły 1.419.763,2 tys. zł, a wpływy z zagospodarowania mienia Zasobu WRSP – 1.956.707,2 tys. zł. Koszty Zasobu WRSP wyniosły 965.304,6 tys. zł, a wydatki – 2.026.281,2 tys. zł⁷.

Kontrola wykonania w 2016 r. planów finansowych ANR i Zasobu WRSP została przeprowadzona na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁸.

⁷ Koszty nie obejmują nadwyżki środków finansowych za 2016 rok (różnica między środkami uzyskanymi z gospodarowania Zasobem WRSP w danym roku obrotowym a środkami wydatkowanymi na realizację zadań obciążających mienie Zasobu) w wysokości 1.153.236,8 tys. zł, która jest prezentowana w części memorialowej planu finansowego Zasobu WRSP, jako obowiązkowe obciążenie wyniku finansowego. Wydatki (część kasowa planu finansowego Zasobu WRSP) obejmują natomiast wpłaty w 2016 r. do budżetu państwa z tytułu nadwyżki środków finansowych w kwocie 1.044.403,7 tys. zł, z tego: rozliczenie nadwyżki za rok 2015 w wysokości 974.403,7 tys. zł oraz zaliczki na poczet nadwyżki za 2016 r. w wysokości 70.000 tys. zł. Rozliczenie roczne nadwyżki za 2016 r. (wpłata do budżetu) powinno nastąpić w terminie do dnia 30 czerwca 2017 r., zgodnie z art. 20 ust. 5c ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.

⁸ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.

II. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia⁹ pozytywnie wykonanie w 2016 r. planu finansowego Agencji Nieruchomości Rolnych oraz planu finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

W wyniku kontroli 17,7% (tj. 12.823,2 tys. zł) wydatków zrealizowanych w Biurze Prezesa Agencji w ramach planów finansowych ANR i Zasobu WRSP w 2016 r. stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie o finansach publicznych. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Pozytywną ocenę uzasadnia również prawidłowe realizowanie przychodów i dochodów Agencji oraz przychodów i wpływów Zasobu WRSP. Ponadto w 2016 r. prawidłowo gospodarowano wolnymi środkami ANR i Zasobu WRSP.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała, pod względem prawidłowości i rzetelności, sprawozdania z wykonania planu finansowego ANR i Zasobu WRSP za IV kwartał 2016 r. oraz sprawozdania za IV kwartał 2016 r. w zakresie operacji finansowych. Kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo, stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie: sprawozdawczości budżetowej, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym¹⁰. System kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość i rzetelność sporządzonych sprawozdań.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli ksiąg rachunkowych w Biurze Prezesa Agencji, stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdań jednostkowych, nie zidentyfikowano nieprawidłowości, które pozwoliłyby na stwierdzenie, że księgi te obejmujące zapisy dotyczące wydatków i zobowiązań prowadzone były nieprawidłowo. Dowody będące podstawą księgowania operacji gospodarczych spełniały wymogi formalne w zakresie bieżącej kontroli finansowej i merytorycznej, a zapisy księgowe zostały prawidłowo zaewidencjonowane w systemie finansowo-księgowym. Stwierdzone dwa przypadki ewidencji dowodów księgowych na niewłaściwych kontach zostały skorygowane w trakcie kontroli, przed sporządzeniem sprawozdań budżetowych za IV kwartał 2016 r. Sprawozdania przekazują prawdziwy obraz przychodów i dochodów oraz kosztów i wydatków, a także należności i zobowiązań na dzień 31 grudnia 2016 r.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, iż po raz kolejny (poprzednio w kontroli wykonania planów finansowych ANR i Zasobu WRSP w 2015 r.) stwierdzono, że w wyniku niewłaściwego przygotowania do sprzedaży nieruchomości Zasobu WRSP, Agencja poniosła w 2016 r. dodatkowe wydatki z tytułu odszkodowań wraz z odsetkami oraz zwrotu kosztów sądowych. W związku z tym, NIK nadal wskazuje na potrzebę zwiększenia nadzoru Prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych nad oddziałami terenowymi Agencji Nieruchomości Rolnych w celu zapewnienia prawidłowej procedury sprzedaży nieruchomości Zasobu WRSP.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania planów finansowych Agencji i Zasobu WRSP została przedstawiona w załączniku 4 do Informacji.

⁹ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla oceny negatywnej, stosuje się ocenę opisową.

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1015, ze zm.), rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773), rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. Nr 298, poz. 1766).

III. Wyniki kontroli wykonania planów finansowych Agencji Nieruchomości Rolnych oraz Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

1. Wykonanie planu przychodów i dochodów¹¹

1.1. Wykonanie planu przychodów i dochodów Agencji Nieruchomości Rolnych

Przychody ogółem Agencji w 2016 r. wyniosły 278.007,3 tys. zł i były niższe o 0,8% (tj. o 2.192,7 tys. zł) od przychodów ujętych w planie po zmianach oraz wyższe o 3,1% w stosunku do wykonania w roku 2015, tj. o 8.410,3 tys. zł.

Dochody Agencji w 2016 r. wyniosły 280.473,3 tys. zł i były wyższe o 123,3 tys. zł w stosunku do planu po zmianach (tj. o 0,04%) i wyższe o 12.666,2 tys. zł w stosunku do wykonania w 2015 r. (tj. o 4,7%). Dochodami Agencji były środki finansowe pochodzące z Zasobu WRSP na pokrycie kosztów funkcjonowania ANR.

Stan należności netto Agencji Nieruchomości Rolnych na koniec 2016 r., według sprawozdań Rb-35 i Rb-40, wyniósł 3.003,4 tys. zł¹² i był wyższy o 15,9 tys. zł od stanu należności na początek roku. Na powyższą kwotę należności złożyły się głównie należności z tytułu depozytu gwarancyjnego (wraz z odsetkami) wpłaconego w związku z najmem siedziby Biura Prezesa ANR, należności od pracowników w Biurze Prezesa z tytułu pożyczek z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, kaucji wpłaconych w związku z najmem lokali na siedzibę OT ANR w Rzeszowie.

Dane dotyczące wykonania przychodów i dochodów Agencji w 2016 r. przedstawiono w załączniku 1 do Informacji.

1.2. Wykonanie planu przychodów i wpływów Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

Zrealizowane w 2016 r. przychody ogółem Zasobu WRSP wyniosły 1.419.763,2 tys. zł i były niższe o 5,5% (tj. o 82.136,8 tys. zł) od kwot planu po zmianach i stanowiły 41,6% przychodów uzyskanych w 2015 r. (3.410.691,3 tys. zł), co wynikało głównie z mniejszej sprzedaży mienia Zasobu WRSP w 2016 r. w stosunku do 2015 r. Sprzedaż gruntów Zasobu WRSP w 2016 r. wyniosła 17.708 ha i stanowiła 23% sprzedaży 2015 r. (76.703 ha). Niższa sprzedaż w 2016 r. nastąpiła w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 14 kwietnia 2016 r. o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw¹³.

Wpływy z zagospodarowania mienia Zasobu WRSP w 2016 r. wyniosły 1.956.707,2 tys. zł i były wyższe o 23,1% (tj. o 367.607,2 tys. zł) od kwot planu po zmianach i niższe o 97.831,9 tys. zł, tj. o 33,8%, w stosunku do wykonania w 2015 r. Uzyskanie wyższych wpływów w stosunku do kwot ustalonych na 2016 r. w planie po zmianach wynikało przede wszystkim z wyższych niż planowano wpłat przy sprzedaży ratalnej oraz z poprawy ściągalności należności z tytułu sprzedaży mienia Zasobu WRSP. Niższe wpływy w 2016 r. w porównaniu do 2015 r. spowodowane były wstrzymaniem sprzedaży nieruchomości.

¹¹ Wykonanie planów finansowych ANR i Zasobu WRSP w 2016 r. ustalono na podstawie sprawozdań budżetowych Rb-35 oraz Rb-40 za IV kwartał 2016 r. ANR i Zasobu WRSP sporządzonych w dniu 23 lutego 2017 r. Do dnia zakończenia kontroli Agencja nie dokonywała korekt tych sprawozdań. Zgodnie z § 30 ust. 2 załącznika nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, korekta sprawozdań Rb-35 i Rb-40 za IV kwartał 2016 r. może być dokonywana do dnia 30 kwietnia 2017 r.

¹² Na koniec 2016 r. należności brutto wyniosły 130.197,4 tys. zł w tym należności objęte odpisem aktualizacyjnym 127.193,9 tys. zł.

¹³ Dz. U. poz. 585, ze zm.

Stan należności netto Zasobu WRSP na koniec 2016 r., według sprawozdań Rb-35 (w sprawozdaniach Rb-40 Zasobu WRSP nie są wykazywane należności), wyniósł 6.158.313,0 tys. zł¹⁴ i był niższy o 9,6% (tj. o 656.179,7 tys. zł) od stanu należności na koniec 2015 r. Podstawową przyczyną obniżenia należności Zasobu WRSP o kwotę 546.417,7 tys. zł w stosunku do 2015 r. było zmniejszenie przychodów ze sprzedaży nieruchomości rolnych Skarbu Państwa w związku z wejściem w życie ww. ustawy z dnia 14 kwietnia 2016 r. o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz zmianie niektórych ustaw. Spadek należności spowodowany był również spadkiem ceny pszenicy stanowiącej podstawę do wyceny należności z tytułu sprzedaży i dzierżawy mienia Zasobu WRSP. Średnia krajowa cena skupu pszenicy w 2016 r. wyniosła 61,19 zł za decytonę i zmniejszyła się w stosunku do 2015 r. (65,99 zł za decytonę) o 3,7%.

Według stanu na koniec 2016 r. kwota należności przeterminowanych z tytułu zawartych umów dzierżawy i sprzedaży mienia Zasobu WRSP oraz bezumownego użytkowania i użytkowania wieczystego wyniosła 1.695.385 tys. zł. Dotyczyło to zaległości z rozwiązanych umów dzierżawy i wypowiedzianych umów sprzedaży, przy dochodzeniu których wykorzystano wszystkie zabezpieczenia realizacji umów, a podjęte kolejne czynności windykacyjne okazały się bezskuteczne.

W 2016 r. odroczone spłatę należności z tytułu dzierżawy i sprzedaży mienia oraz bezumownego użytkowania i użytkowania wieczystego nieruchomości Zasobu WRSP w łącznej kwocie 31.086,5 tys. zł.

W 2016 r. rozłożono na raty należności Zasobu WRSP z tytułu dzierżawy i sprzedaży mienia, z tytułu bezumownego użytkowania oraz z tytułu użytkowania wieczystego w łącznej kwocie 10.590,8 tys. zł.

Łączna kwota umorzeń należności Zasobu WRSP w 2016 r. wyniosła 10.105 tys. zł, z tego należności w kwocie 9.175,9 tys. zł umorzono w ramach uprawnień dyrektorów oddziałów terenowych nadanych statutem ANR, a kwotę 929,1 tys. zł – za zgodą Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Szczegółowe badanie umorzeń należności dokonanych za zgodą Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie wykazało nieprawidłowości.

Dane dotyczące wykonania przychodów i wpływów Zasobu WRSP w 2016 r. przedstawiono w załączniku 2 do Informacji.

2. Wykonanie planu kosztów i wydatków

2.1. Wykonanie planu kosztów i wydatków Agencji Nieruchomości Rolnych

Koszty Agencji ogółem obejmujące koszty jej funkcjonowania wyniosły 251.272,5 tys. zł i były niższe od kwoty planu po zmianach o 26.927,5 tys. zł (tj. o 9,7%). W porównaniu z 2015 r. były wyższe o 4% (tj. o 9.581,6 tys. zł). Niższe wykonanie kosztów funkcjonowania Agencji w stosunku do kwot ustalonych w planie po zmianach spowodowane było w szczególności niższymi kosztami materiałów, energii oraz usług obcych. Wstrzymano również część zakupów materiałów i prac remontowych w związku z możliwością zmian lokalizacji siedzib, na skutek rozpoczęcia w połowie 2016 r. prac nad projektami ustaw dotyczących utworzenia Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa¹⁵.

Wydatki Agencji ogółem zostały zrealizowane w 2016 r. w kwocie 274.138,4 tys. zł i były niższe o 9% od kwot określonych w planie po zmianach (301.141 tys. zł), tj. o 27.002,6 tys. zł. Wydatki na funkcjonowanie Agencji wyniosły 242.604,5 tys. zł i były niższe o 9,9% (tj. o 26.645,5 tys. zł) od kwoty planu po zmianach.

¹⁴ Należności brutto na koniec roku 2016 wyniosły 8.079.075,8 tys. zł, w tym należności objęte odpisami aktualizacyjnymi należności wyniosły 1.920.762,8 tys. zł.

¹⁵ Ustawa z dnia 10 lutego 2017 r. o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa (Dz. U. poz. 623) wejdzie w życie z dniem 1 września 2017 r.

Wydatki majątkowe Agencji zostały zrealizowane w 2016 r. w 95,8% kwoty planu po zmianach (plan po zmianach 8.500 tys. zł, wykonanie 8.142,7 tys. zł).

Wpłata do budżetu państwa w 2016 r. nadwyżki środków finansowych Agencji za rok 2015, o której mowa w art. 22 ust. 1 ufp, wyniosła 23.391,3 tys. zł i stanowiła 100% kwoty planu po zmianach.

Szczegółowym badaniem objęto wydatki w łącznej kwocie 12.823,2 tys. zł, tj. 17,7% wydatków Biura Prezesa ANR. Doboru próby dokonano na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów i dowodów księgowych odpowiadających wydatkom Agencji¹⁶. Próba wylosowana metodą monetarną (MUS)¹⁷ spośród 1.025 zapisów księgowych o łącznej wartości 17.003,8 tys. zł objęła 99 dowodów na kwotę ogółem 11.610,7 tys. zł. Próba wydatków dobranych celowo wyniosła 1.212,5 tys. zł. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatki ponoszono zgodnie z planem finansowym, w ramach realizacji ustawowych zadań jednostki oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Ponoszone wydatki były celowe i gospodarne.

W próbie wydatków w łącznej kwocie 12.823,2 tys. zł, badanej pod względem prawidłowości wyboru trybów udzielania zamówień publicznych oraz wyłączenia stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych¹⁸ (dalej pzp), nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ponadto szczegółowemu badaniu poddano trzy postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (w drodze przetargu nieograniczonego) o łącznej wartości 474,6 tys. zł oraz jedno zamówienie wyłączone spod rygoru stosowania pzp o wartości 144,3 tys. zł. W wyniku realizacji tych zamówień, w 2016 r. poniesiono wydatki w łącznej kwocie 618,9 tys. zł. W badanej próbie nie stwierdzono przypadków naruszenia przepisów pzp.

Wydatki na wynagrodzenia osobowe wyniosły 166.680,8 tys. zł i były niższe od planowanych o 4% (tj. o 6.919,2 tys. zł). W porównaniu z 2015 r. były wyższe o 7,2% (tj. o 11.183,4 tys. zł).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2016 r. przypadające na etat wyniosło w ANR 7.859 zł i było wyższe o 10% w porównaniu do przeciętnego wynagrodzenia w 2015 r. W oddziałach terenowych Agencji przeciętne miesięczne wynagrodzenie przypadające na etat wyniosło 7.308 zł i było wyższe o 10,7% od wykonania w 2015 r. W Biurze Prezesa Agencji przeciętne miesięczne wynagrodzenie przypadające na etat wyniosło 12.307 zł i było wyższe o 4,7% w stosunku do wykonania w 2015 r. Wzrost średniego wynagrodzenia w ANR spowodowany był przede wszystkim waloryzacją wynagrodzeń oraz zmniejszeniem liczby zatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty.

Zestawienie danych dotyczących zatrudnienia i wynagrodzeń w Agencji w 2016 r. przedstawiono w załączniku 3 do Informacji.

Stan zobowiązań Agencji Nieruchomości Rolnych na koniec 2016 r., według sprawozdania Rb-35 i Rb-40, wyniósł 36.568 tys. zł i był wyższy o 6.129,8 tys. zł, tj. o 20,1%, w porównaniu do stanu na początek roku (30.438,2 tys. zł). Wzrost zobowiązań nastąpił głównie w wyniku wyższej o 22,1% (tj. o 5.167,5 tys. zł) kwoty nadwyżki agencji wykonawczej, o której mowa w art. 22 ust. 1 ufp.

Kwota zobowiązań ANR na koniec 2016 r. dotyczyła w szczególności zobowiązań z tytułu podatków i opłat (30.234,1 tys. zł). Nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

Dane dotyczące wykonania kosztów i wydatków Agencji w 2016 r. przedstawiono w załączniku 1 do Informacji.

¹⁶ Ze względu na niskie ryzyko występowania nieprawidłowości ze szczegółowego badania wydatków wyłączono: transakcje poniżej 0,5 tys. zł, korekty, wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych oraz wydatki bieżące w § 401 dotyczącym wynagrodzeń osobowych, §§ 411-414 dotyczących składek od wynagrodzeń na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy, ubezpieczenia zdrowotne i wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, a także w § 444 Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

¹⁷ MUS (ang. Monetary Unit Sampling) jest to metoda losowania wydatków z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości.

¹⁸ Dz. U. z 2015 r. poz. 2164, ze zm.

2.2. Wykonanie planu kosztów i wydatków Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

Koszty ogółem Zasobu WRSP wyniosły 965.304,6 tys. zł i stanowiły 81,9% kwoty planu po zmianach (1.178.500 tys. zł). Było to spowodowane niższą (w stosunku do planu) realizacją kosztów zasilenia Funduszu Rekompensacyjnego¹⁹ (tj. o 24,5%, czyli o 94.456,3 tys. zł) oraz kosztów gospodarowania mieniem Zasobu (tj. o 23,1%, czyli o 118.739,1 tys. zł).

Niższe, w stosunku do wielkości ustalonej w planie po zmianach, zasilenie Funduszu Rekompensacyjnego spowodowane było przekazaniem mniejszej kwoty środków ze sprzedaży nieruchomości Zasobu WRSP, z uwagi na niższą od zakładanej sprzedaż gruntów w trybie przetargowym. Spośród sprzedanych w 2016 r. gruntów o powierzchni 17.708 ha, 83,3% (14.478 ha) zbyto w trybie bezprzetargowym, głównie na rzecz dotychczasowych dzierżawców. Niższe wykonanie kosztów gospodarowania mieniem Zasobu WRSP wynikało m.in. z niższych w stosunku do planu po zmianach: odpisów aktualizujących należności, kosztów sądowych i egzekucyjnych, kosztów pomocy bezzwrotnej (na co wpływ miały opóźnienia w przygotowaniu przez gminy dokumentacji projektowo-kosztorysowych oraz w wyłanianiu wykonawców prac remontowo-inwestycyjnych), a także uzyskanie korzystniejszych cen zakupu usług obcych w procedurach przetargowych.

Wydatki Zasobu WRSP ogółem wyniosły 2.026.281,2 tys. zł i były niższe o 19,2% (tj. o 481.348,8 tys. zł) od wielkości ujętej w planie po zmianach. Niższe wykonanie wydatków w stosunku do ustalonego planu po zmianach spowodowane było w szczególności:

- mniejszym od planowanego wykorzystaniem środków na realizację przysługującego Agencji prawa pierwokupu;
- zmniejszeniem liczby zadań inwestycyjnych i remontowych dotyczących mienia Zasobu WRSP, w szczególności w efekcie długotrwałej procedury związanej z udzielaniem zamówień publicznych oraz przedłużającej się procedury przygotowania dokumentacji i uzyskania niezbędnych pozwoleń;
- opóźnieniami w realizowaniu inwestycji i remontów przez beneficjentów bezzwrotnej pomocy finansowej, co powodowało przesuwanie się terminów rozliczenia wydatków podlegających refundacji przez ANR;
- niższymi od zakładanych wydatkami na likwidację nieprzydatnych składników mienia Zasobu WRSP oraz wydatkami związanymi z porządkowaniem działek niezagospodarowanych, a także na zabezpieczenie, dozór i ochronę mienia niezagospodarowanego.

Wydatki z tytułu wpłaty do budżetu państwa wyniosły 1.044.403,7 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach ustalonego w tym zakresie, z tego wpłata za 2015 r. wyniosła 974.403,7 tys. zł, a wpłaty zaliczek za rok 2016 zostały przekazane w łącznej kwocie 70.000 tys. zł, zgodnie z harmonogramem określonym w planie finansowym Zasobu WRSP na 2016 r.

Agencja odprowadziła w 2016 r. do Funduszu Rekompensacyjnego kwotę 416.226,2 tys. zł, tj. 100% wielkości planowanej.

Wydatki Zasobu WRSP na pokrycie kosztów funkcjonowania Agencji wyniosły 279.000 tys. zł i stanowiły 100% kwoty określonej w planie po zmianach.

Wydatki w zakresie gospodarowania mieniem Zasobu WRSP wyniosły w 2016 r. łącznie 286.651,3 tys. zł i stanowiły 37,3% wielkości ustalonej w planie po zmianach.

¹⁹ Agencja dokonywała zasilenia Funduszu Rekompensacyjnego, stosownie do art. 16 ust. 4 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 2042, ze zm.).

Wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne dotyczące mienia Zasobu WRSP wyniosły 50.496,6 tys. zł, tj. 10,5% planu po zmianach (480.000 tys. zł). Plan nie został zrealizowany w szczególności w wyniku:

- niższego niż przewidywano wykorzystania środków na realizację przysługującego Agencji prawa pierwokupu;
- realizacji mniejszej liczby zadań inwestycyjnych dotyczących mienia Zasobu WRSP, wynikającej w szczególności z długotrwałych postępowań o udzielanie zamówień publicznych oraz przedłużającej się procedury przygotowania dokumentacji i uzyskania niezbędnych pozwoleń;
- oszczędności związanych z uzyskaniem niższych cen zakupu w procedurach przetargowych na wykonanie inwestycji.

Zrealizowane wydatki na inwestycje i zakupy inwestycyjne obejmowały wydatki poniesione na: zakup nieruchomości, w stosunku do których Agencja wykonywała prawo pierwokupu (39.291,7 tys. zł), wykonanie budowy, adaptacji i modernizacji budynków, przyłączy do sieci energetycznych, wodociągowych, sanitarnych, budowę oczyszczalni ścieków, studni, utwardzenie działek, przebudowę kotłowni, wykonanie melioracji itp. (9.513,5 tys. zł), a także zakup licencji informatycznych, systemów monitorujących, sprzętu ratowniczego, urządzeń do rzeźni (1.691,4 tys. zł).

Wydatki związane z realizacją ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego²⁰ w 2016 r. wyniosły 39.291,7 tys. zł, tj. 11,9% kwoty planu po zmianach. Spowodowane to było ograniczeniem w 2016 r. sprzedaży nieruchomości przez właścicieli, co wpłynęło na zmniejszenie liczby przypadków korzystania przez Agencję z prawa pierwokupu. W efekcie nastąpiło zmniejszenie, w stosunku do kwoty określonej w planie po zmianach, wydatków na zakup przez ANR nieruchomości w drodze pierwokupu. W 2016 r. Agencja złożyła 14 oświadczeń dotyczących pierwokupu oraz nabycia 594 ha, tj. o 53% mniej niż w 2015 r. (1.265 ha).

Wydatki związane z rozdysponowaniem mienia Zasobu WRSP²¹ wyniosły 18.099,4 tys. zł i stanowiły 73,9% wielkości planu po zmianach. Spowodowane to było niższymi od zakładanych wydatkami dotyczącymi wycen majątkowych, regulacji prawnych gruntów oraz usług geodezyjnych i uzyskanie niższych cen zakupu w drodze przeprowadzonych przetargów.

Wydatki na bezwrotną pomoc finansową wyniosły 37.429 tys. zł i stanowiły 62,4% planu po zmianach. Niezrealizowanie tych wydatków wynikało głównie z opóźnień w przygotowaniu przez gminy dokumentacji projektowo-kosztorysowych oraz w wyłanianiu wykonawców prac remontowo-inwestycyjnych.

Zobowiązania Zasobu WRSP na koniec 2016 r. wyniosły 1.162.515,6 tys. zł i były niższe o 5,5% (tj. o 67.039,2 tys. zł) od zobowiązań na początek roku. Kwota zobowiązań Zasobu WRSP obejmowała głównie zobowiązania z tytułu podatków i opłat w wysokości 1.097.711,9 tys. zł. Na koniec 2016 r. kwota zobowiązań długoterminowych Zasobu WRSP wyniosła 1.060,3 tys. zł i była niższa o 617,4 tys. zł, tj. o 36,8%, w stosunku do stanu na początek roku. Wynikało to z przekwalifikowania zobowiązań długoterminowych do krótkoterminowych (zgodnie z umowami kaucji zabezpieczających czynsz dzierżawny) lub zwrotem wniesionych zabezpieczeń wykonania umów. Na dzień 31 grudnia 2016 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

Dane dotyczące kosztów i wydatków Zasobu WRSP w 2016 r. przedstawiono w załączniku 2 do Informacji.

²⁰ Dz. U. z 2016 r. poz. 2052, ze zm.

²¹ W tej pozycji planu finansowego wykazywane są wydatki na prace geodezyjne, wyceny majątkowe, opłaty za wypisy i wyrysy, czynności notarialne i prawne, ogłoszenia oraz pozostałe.

3. Gospodarowanie wolnymi środkami

Stan środków pieniężnych ANR na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniósł 35.385,6 tys. zł i był o 6.334,8 tys. zł wyższy od stanu środków pieniężnych na dzień 31 grudnia 2015 r. (29.050,8 tys. zł). Ze środków ANR lokowanych w formie depozytów u Ministra Finansów za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego uzyskano odsetki w kwocie 303,9 tys. zł.

Stan środków Zasobu WRSP na koniec 2016 r. wyniósł 1.109.729,7 tys. zł i był wyższy o 848.955,7 tys. zł, tj. ponad trzykrotnie, od kwoty ujętej w planie po zmianach oraz niższy o 69.572,4 tys. zł w stosunku do stanu na koniec 2015 r. Wysoki stan środków pieniężnych na koniec 2016 r. wynikał z uzyskania w 2016 r. wyższych o 367.607,2 tys. zł od kwoty określonej w planie po zmianach wpływów z zagospodarowania mienia Zasobu WRSP oraz niższych o 481.348,7 tys. zł wydatków z tego tytułu. Ze środków Zasobu WRSP lokowanych w formie depozytów u Ministra Finansów za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego uzyskano odsetki w kwocie 15.658,1 tys. zł.

Lokowanie wolnych środków ANR i Zasobu WRSP odbywało się zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie²². W 2016 r. nie wystąpiły sytuacje zagrażające terminowej realizacji zadań i płynności finansowej ANR i Zasobu WRSP. Stosowany przez Agencję system zarządzania płynnością finansową opierał się na codziennej analizie stanu posiadanych środków, co zapewniało terminowe regulowanie zobowiązań wobec kontrahentów.

4. Wykonanie zadań

W 2016 r. rozdysponowano grunty o powierzchni 23.578 ha, w tym sprzedano 17.708 ha, a 5.664 ha zostało przekazane m.in. jednostkom samorządu terytorialnego, Lasom Państwowym, regionalnym zarządom gospodarki wodnej oraz kościelnym osobom prawnym.

W 2016 r. sprzedaż gruntów stanowiła 84,4% wielkości zaplanowanej (20.982 ha). Powierzchnia gruntów sprzedanych w 2016 r. była o 77% niższa niż w 2015 r. Przeciętna cena sprzedaży 1 ha gruntów rolnych wyniosła 32.255 zł i była o 8% wyższa od uzyskanej w 2015 r. Jedną z głównych przyczyn niższej sprzedaży gruntów w stosunku do wielkości zaplanowanej było wejście w życie z dniem 30 kwietnia 2016 r. ustawy z dnia 14 kwietnia 2016 r. o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw, która wprowadziła istotne zmiany w sposobie gospodarowania nieruchomościami wchodzącymi w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Zgodnie z tą ustawą sprzedaż nieruchomości lub ich części wchodzących w skład Zasobu WRSP została wstrzymana na pięć lat, z wyłączeniem m.in. nieruchomości rolnych o powierzchni do 2 ha oraz nieruchomości przeznaczonych na cele inne niż rolne wymienione w ustawie.

W ramach realizacji ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego, w 2016 r. Agencja złożyła 14 oświadczeń dotyczących nabycia nieruchomości rolnych o łącznej powierzchni 594 ha i wartości 13.900 tys. zł.

Na koniec 2016 r., powierzchnia gruntów pozostających w Zasobie WRSP wyniosła 1.383.991 ha i pozostawała w następujących formach zagospodarowania:

- w dzierżawie – 1.021.732 ha,
- w użytkowaniu wieczystym – 52.879 ha,
- w trwałym zarządzie – 19.264 ha,

²² Lokat dokonywano zgodnie z art. 48 ust. 2 ufp oraz rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 11 grudnia 2014 r. w sprawie wolnych środków niektórych jednostek sektora finansów publicznych przyjmowanych przez Ministra Finansów w depozyt lub zarządzanie (Dz. U. poz. 1864).

- w innym zagospodarowaniu (użytkowanie dożywotnie, użytkowanie bezumowne, użyczenie) – 12.714 ha,
- obce grunty (głównie grunty pod wodami) stanowiły 42.213 ha,
- do rozdysponowania pozostawało 235.189 ha.

W 2016 r. Agencja sprzedała 364 lokale mieszkalne (64,5% planowanej liczby 564), tj. o 106 lokali mniej niż w 2015 r. oraz nieodpłatnie przekazała gminom 328 lokali mieszkalnych. Średnia cena sprzedanego lokalu mieszkalnego wyniosła 12.280 zł (z uwzględnieniem obniżek przysługujących nabywcom) i była o 1.620 zł niższa od ceny planowanej w wysokości 13.900 zł. Powodem niezrealizowania w pełni planowych założeń była niska atrakcyjność tych lokali oraz trudna sytuacja materialna rodzin zajmujących lokale będące własnością Zasobu WRSP.

W planach finansowych ANR i Zasobu WRSP w układzie zadaniowym na 2016 r. przyjęto do realizacji w ramach funkcji 5. Ochrona praw i interesów Skarbu Państwa zadanie 5.1. – *Gospodarowanie mieniem Skarbu Państwa i ochrona interesów Skarbu Państwa*. Ustalonym celem było *Zbycie poprzez sprzedaż i nieodpłatne przekazanie mienia Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa*, a miernikiem realizacji celu był *udział powierzchni sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych w danym roku w powierzchni gruntów Zasobu na początku roku*²³ (w %). Wartość miernika ujęta w planie po zmianach na 2016 r. wyniosła 5,6%, a jego wykonanie – 1,5%. Powodem niewykonania miernika była mniejsza od zakładanej na 2016 r. powierzchnia sprzedaży gruntów Zasobu WRSP o 3.274 ha (tj. o 15,6% w stosunku do powierzchni planowanej do sprzedaży) oraz mniejsza o 2.501 ha powierzchnia gruntów przekazanych nieodpłatnie (tj. o 50% w stosunku do powierzchni planowanej do przekazania nieodpłatnego).

Według stanu na 31 grudnia 2016 r. Agencja wykonywała prawa z udziałów w stosunku do 41 spółek wyszczególnionych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie wykazu spółek hodowli roślin uprawnych oraz hodowli zwierząt gospodarskich o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej²⁴ i w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 października 2016 r. w sprawie wykazu jednoosobowych spółek hodowli roślin uprawnych lub hodowli zwierząt gospodarskich o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej²⁵. Łączny wynik finansowy netto spółek za 2016 r., według danych za IV kwartał 2016 r., wyniósł 32.842,2 tys. zł i był niższy od zysku osiągniętego za 2015 r. o 5.672,1 tys. zł.

W wyniku audytu i kontroli wewnętrznej Agencji sformułowano zalecenia, które zostały wykorzystane do wzmocnienia mechanizmów kontroli zarządczej funkcjonujących w ANR, w tym m.in. w zakresie:

- rzetelnego prowadzenia rejestrów obiektów budowlanych zakwalifikowanych do likwidacji,
- usprawnienia procesu przedłużania umów dzierżawy,
- usprawnienia procedur udziału czynnika społecznego w rozdysponowaniu mienia Zasobu WSRP,
- ustalenia odrębnych uregulowań dotyczących udzielania szczególnych pełnomocnictw Prezesa ANR,
- usprawnienie procedur dotyczących prowadzenia postępowań sądowych i egzekucyjnych w jednostkach terenowych ANR, umarzania należności i wydzierżawiania nieruchomości Zasobu WSRP.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi w 2016 r. przeprowadził siedem kontroli dotyczących m.in. prawidłowości połączenia spółek Stadnina Koni Iwno Sp. z o.o. i Stadnina Koni Golejewko Sp. z o.o., prawidłowości wykonywania przez dzierżawcę umowy dzierżawy, zmiany struktury

²³ Powierzchnia gruntów w Zasobie WRSP (bez gruntów obcych) według stanu na 1 stycznia 2016 r. wyniosła 1.361.356 ha.

²⁴ Dz. U. Nr 161, poz. 974, ze zm. – uchylone z dniem 29 października 2016 r.

²⁵ Dz. U. poz. 1746 – weszło w życie w dniu 29 października 2016 r.

organizacyjnej Biura Prezesa ANR oraz OT ANR w Olsztynie i wypowiedzenia umowy o pracę pracownikowi Agencji. W wyniku przeprowadzonych kontroli sformułowano zalecenia dotyczące:

- pociągnięcia do odpowiedzialności karnej osób odpowiedzialnych za wykryte nieprawidłowości w Stadninie Koni Golejewko Sp. z o.o.,
- podjęcia działań poprawiających poziom merytoryczny sprawowanego nadzoru właścicielskiego,
- oceny prawidłowości sprawowanego nadzoru nad realizacją umów z dzierżawcą,
- zaniechania wprowadzenia nowej struktury organizacyjnej Biura Prezesa ANR,
- przeprowadzenia w OT ANR w Olsztynie analizy zasadności wypowiedzania umów o pracę pracownikom o wieloletnim doświadczeniu pracy w Agencji.

Najwyższa Izba Kontroli zwróciła uwagę na niewłaściwą realizację przez niektóre OT ANR poniższych zadań, która skutkowałą w 2016 r. dodatkowymi wydatkami w łącznej wysokości 108,8 tys. zł. I tak:

1. W 2014 r. w OT ANR w Szczecinie niewłaściwie przygotowano dokumentację nieruchomości do sprzedaży. Pracownicy nie dokonali sprawdzenia stanu prawnego nieruchomości w trakcie przygotowywania do sprzedaży, co było wymogiem wynikającym z wytycznych Prezesa ANR²⁶. W dniu 11 sierpnia 2014 r. ogłoszono przetarg na sprzedaż tej nieruchomości, w którym poinformowano, że dla nieruchomości nie jest prowadzona księga wieczysta. W dniu 13 sierpnia 2014 r. OT ANR w Szczecinie zwrócił się do sądu o założenie księgi wieczystej. W orzeczeniu z dnia 3 października 2014 r. sąd oddalił wniosek, informując że dla przedmiotowej nieruchomości prowadzona była księga wieczysta, w której jako właściciel wpisana była osoba fizyczna. OT ANR w Szczecinie pomimo tej informacji w dniu 12 listopada 2014 r. rozstrzygnął przetarg, wyłaniając nabywcę tej nieruchomości. W dniu 6 marca 2015 r. OT ANR w Szczecinie, z uwagi na to, iż Agencja nie była właścicielem nieruchomości, odmówił zawarcia umowy sprzedaży. Na skutek tego nabywca w dniu 30 marca 2015 r. skierował sprawę do sądu o zwrot wadium i zapłatę odszkodowania. Zgodnie z orzeczeniem w tej sprawie, w 2016 r. OT ANR w Szczecinie zwrócił kwotę 54,8 tys. zł tytułem wadium i poniósł dodatkowe wydatki z tytułu zapłaty odszkodowania wraz z odsetkami i kosztami procesu na kwotę 73,8 tys. zł.

Dyrektor OT ANR w Szczecinie po zapoznaniu się z ustaleniami kontroli NIK oraz z wyjaśnieniami pracowników w dniu 9 marca 2017 r. udzielił kary upomnienia za niewłaściwe wykonywanie obowiązków służbowych. Do udzielonych kar porządkowych nie wniesiono odwołań.

2. W 1995 r. w OT ANR w Lublinie niewłaściwie przygotowano dokumentację nieruchomości do sprzedaży. Pracownik nie sprawdził, czy dla przygotowanej do sprzedaży nieruchomości, była prowadzona księga wieczysta, co było wymogiem wynikającym z wytycznych Prezesa ANR²⁷. W efekcie OT ANR w Lublinie dokonał w dniu 16 października 1995 r. sprzedaży nieruchomości, której właścicielem od dnia 9 września 1988 r., zgodnie z prowadzoną księgą wieczystą, była osoba fizyczna. Nabywca nieruchomości skierował sprawę do sądu o wypłatę odszkodowania. W 2016 r. OT ANR w Lublinie zawarł przed sądem ugodę i w dniu 11 lipca 2016 r. wypłacił kwotę 35 tys. zł tytułem zwaloryzowanej ceny sprzedaży.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami dotyczącymi sprzedaży powyższych nieruchomości, Prezes ANR w dniu 22 lutego 2017 r. skierował pisma do dyrektorów oddziałów terenowych Agencji z zaleceniami m.in. „(...) aby do sprzedaży kierowane były te nieruchomości, których stan prawny jest uregulowany tzn. mają one założoną księgę wieczystą, w której jako właściciel wpisany jest Skarb

²⁶ Zarządzenie Nr 29/13 Prezesa ANR z dnia 5 grudnia 2013 r. w sprawie sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

²⁷ Wytyczne Prezesa ANR z dnia 10 lipca 1995 r. dotyczące sprzedaży nieruchomości rolnych z Zasobu WRSP oraz zarządzenie nr 8/92 z dnia 26 maja 1992 r. Prezesa Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa w sprawie ustalenia zasad postępowania i wzorów dokumentów związanych z przejmowaniem i gospodarowaniem mieniem Zasobu WRSP

Państwa lub Agencja, której Skarb Państwa powierzył wykonywanie praw właścicielskich”. Jednocześnie Prezes ANR polecił zapoznać wszystkich pracowników zajmujących się trwałym rozdysponowaniem nieruchomości będących w Zasobie WRSP i poinformować Zespół Gospodarowania Zasobem o czynnościach, które Oddział lub Filia zamierza podjąć w stosunku do nieruchomości, których stan prawny jest nieuregulowany.

3. W OT ANR w Opolu i w Gorzowie Wielkopolskim dokonano sprzedaży nieruchomości Zasobu WRSP, których powierzchnia wykazana w ewidencji gruntów i budynków oraz umowach sprzedaży nie była zgodna z powierzchnią rzeczywistą (niższa o 1,9457 ha) ustaloną na podstawie pomiarów geodezyjnych przeprowadzonych na wniosek nabywców nieruchomości. W efekcie nabywcy skierowali sprawę do sądu o naprawienie szkody z tytułu nienależytego wykonania zobowiązania. W wyniku orzeczeń ANR zwróciła należności w kwocie 23 tys. zł oraz kwotę 24,6 tys. zł z tytułu odsetek i zwrotu kosztów postępowania. Z wyjaśnień na powyższą okoliczność wynika m.in., że czynności przygotowawcze prowadzone przez pracowników Agencji przy sprzedaży nieruchomości polegały na sprawdzeniu powierzchni nieruchomości na podstawie ewidencji gruntów i budynków. Według Dyrektorów OT ANR w Opolu i w Gorzowie Wielkopolskim odszkodowanie wypłacane na rzecz nabywców było niezawinione, a nienależyte wykonanie zobowiązań z tytułu sprzedaży było następstwem okoliczności, za które Agencja nie ponosi odpowiedzialności.

Zdaniem NIK, dołożenie przez Agencję należytej staranności przy sprzedaży nieruchomości przez ustalenie stanu rzeczywistego tej nieruchomości, nie skutkowałoby orzeczeniem nienależytego wykonania zobowiązania oraz poniesieniem związanych z tym wydatków.

5. Sprawozdania

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzenia następujących sprawozdań ANR i Zasobu WRSP:

- z wykonania planu dochodów i wydatków ANR i Zasobu WRSP za IV kwartał 2016 r. (Rb-35),
- z wykonania, określonego w ustawie budżetowej na rok 2016, planów finansowych ANR i Zasobu WRSP za IV kwartał 2016 r. (Rb-40),
- w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2016 r. o stanie:
 - a) należności wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
 - b) zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z),
- z wykonania planów finansowych ANR i Zasobu WRSP w układzie zadaniowym (Rb-BZ2).

Kwoty wykazane w wymienionych sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Sprawozdania zostały sporządzone na podstawie jednostkowych sprawozdań oddziałów terenowych i Biura Prezesa ANR, terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość i rzetelność sporządzonych sprawozdań.

6. Księgi rachunkowe

Agencja Nieruchomości Rolnych posiadała opracowane i zatwierdzone do stosowania procedury kontroli finansowo-księgowej dokumentów. Zatwierdzanie zapisów księgowych odbywało się na bieżąco. Dokumentacja zasad rachunkowości spełniała wymagania określone w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości²⁸. W Biurze Prezesa ANR ewidencja finansowo-księgowa prowadzona była w systemie rachunkowości komputerowej. Zasady ochrony danych, w tym metody zabezpieczenia dostępu do danych oraz systemu ich przetwarzania, określone zostały w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości.

²⁸ Dz. U. z 2016 r. poz. 1047, ze zm.

Badanie prawidłowości zapisów w księgach rachunkowych Biura Prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych przeprowadzono na próbie 99 zapisów księgowych o łącznej wartości 12.344,5 tys. zł, z tego 67 zapisów (11.610,7 tys. zł) zostało wylosowanych metodą monetarną, a 32 zapisy (733,8 tys. zł) dobrano w sposób celowy (w wyniku przeprowadzonego przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych).

Stwierdzono, że dowody będące podstawą księgowania operacji gospodarczych (zapisów) objętych próbą, spełniały wymogi formalne w zakresie bieżącej kontroli finansowej i merytorycznej, a zapisy księgowe zostały prawidłowo zaewidencjonowane w systemie finansowo-księgowym, za wyjątkiem niżej opisanych przypadków.

Wybrane drogą losową i w sposób celowy dwa dowody księgowe (103 tys. zł) zostały zaksięgowane na niewłaściwych kontaktach:

- 1) Kwotę 80,4 tys. zł dotyczącą wypłaty odszkodowań wypłaconych w sprawach o roszczenia ze stosunku pracy zaksięgowano w § 459 – Kary i odszkodowania wypłacone na rzecz osób fizycznych, co było niezgodne z zasadami klasyfikowania wydatków określonymi w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych²⁹. Wydatki w wyżej wymienionym zakresie powinny być ujmowane w § 302 – Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń. Zgodnie z opisem tego paragrafu (określonym w rozporządzeniu) ujmuje się w nim „zasądzone i dobrowolnie wypłacone odszkodowania w sprawach o roszczenia ze stosunku pracy”.
- 2) Kwotę wydatków 22,6 tys. zł dotyczącą nabycia opinii prawnej zaksięgowano na koncie dotyczącym zakupu usług pozostałych, zamiast na wyodrębnionym w tym celu koncie dotyczącym zakupu usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii.

W trakcie kontroli dokonano korekty powyższych zapisów oraz uwzględniono zmiany w jednostkowej sprawozdawczości Biura Prezesa ANR za IV kwartał 2016 r. przed sporządzeniem sprawozdań Agencji Rb-35 i Rb-40 za IV kwartał 2016 r.

²⁹ Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, ze zm.

IV. Informacje dodatkowe

Do Prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych po kontroli wykonania w 2016 r. planów finansowych ANR i Zasobu WRSP zostało skierowane wystąpienie pokontrolne z dnia 26 kwietnia 2017 r.

Prezes Agencji Nieruchomości Rolnych w piśmie z dnia 10 maja 2017 r. nie wniósł zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego oraz poinformował, że stosowana przez NIK metodyka kontroli budżetowej zostanie uwzględniona w pełnieniu przez ANR bieżącego nadzoru właścicielskiego.

Załączniki

Załącznik 1. Wykonanie planu finansowego Agencji Nieruchomości Rolnych w 2016 r.

Część A Plan finansowy w układzie memoriałowym

Poz.	Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan	Plan	Wykonanie				
			wg ustawy budżetowej	po zmianach					
tys. zł					%				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	STAN NA POCZĄTEK ROKU		x	x	0,0				
1.	Środki obrotowe, w tym:	30 587,6	17 800,0	31 285,0	31 285,2	58,2	102,3	175,8	100,0
1.1.	Środki pieniężne	28 202,6	15 845,0	29 051,0	29 050,8	56,2	103,0	183,3	100,0
1.2.	Należności krótkoterminowe, w tym:	1 718,7	1 400,0	1 055,0	1 055,2	81,5	61,4	75,4	100,0
1.2.1.	z tytułu udzielonych pożyczek	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.2.2.	od jednostek sektora finansów publicznych	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.3.	Zapasy	95,0	40,0	52,0	52,2	42,1	54,9	130,4	100,3
2.	Należności długoterminowe, w tym:	0,0	1 900,0	1 932,0	1 932,2			101,7	100,0
2.1.	Z tytułu udzielonych pożyczek	0,0	0,0	0,0	0,0				
2.2.	Od jednostek sektora finansów publicznych	0,0	0,0	0,0	0,0				
3.	Zobowiązania, w tym:	29 528,4	10 600,0	30 438,0	30 438,2	35,9	103,1	287,2	100,0
3.1.	Z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów	0,0	0,0	0,0	0,0				
3.2.	Wymagalne	0,0	0,0	0,0	0,0				
II	PRZYCHODY OGÓŁEM	269 597,0	268 400,0	280 200,0	278 007,3	99,6	103,1	103,6	99,2
1.	Przychody z prowadzonej działalności, z tego:	3 421,5	1 000,0	1 000,0	-1 331,9	29,2			
1.1.	Pozostałe	3 421,5	1 000,0	1 000,0	-1 331,9	29,2			
2.	Dotacje z budżetu państwa	0,0	0,0	0,0	0,0				
3.	Środki otrzymane z Unii Europejskiej	0,0	0,0	0,0	0,0				
4.	Środki od innych jednostek sektora finansów publicznych	0,0	0,0	0,0	0,0				
5.	Pozostałe przychody, w tym:	266 175,6	267 400,0	279 200,0	279 339,2	100,5	104,9	104,5	100,05
5.1.	Odsetki (np. z tytułu udzielonych pożyczek), w tym:	375,6	200,0	200,0	339,2	53,3	90,3	169,6	169,6
5.1.1.	Odsetki od depozytów u Ministra Finansów lub z tytułu skarbowych papierów wartościowych	0,0	180,0	180,0	303,9			168,8	168,8
5.2.	Środki otrzymane od jednostek spoza sektora finansów publicznych	0,0	0,0	0,0	0,0				
5.3.	Równowartość odpisów amortyzacyjnych	0,0	0,0	0,0	0,0				
5.4.	Środki na koszty funkcjonowania Agencji	265 800,0	267 200,0	279 000,0	279 000,0	100,5	105,0	104,4	100,0
III	KOSZTY OGÓŁEM	241 690,9	267 200,0	278 200,0	251 272,5	110,6	104,0	94,0	90,3
1.	Koszty funkcjonowania	241 690,9	267 200,0	278 200,0	251 272,5	110,6	104,0	94,0	90,3
1.1.	Amortyzacja	5 569,4	8 500,0	7 700,0	6 281,0	152,6	112,8	73,9	81,6
1.2.	Materiały i energia	9 756,5	13 900,0	13 900,0	9 214,0	142,5	94,4	66,3	66,3
1.3.	Usługi obce	27 507,8	32 000,0	32 000,0	25 201,0	116,3	91,6	78,8	78,8
1.4.	Wynagrodzenia, z tego:	160 501,6	168 850,0	176 850,0	170 468,3	105,2	106,2	101,0	96,4
1.4.1.	osobowe	155 977,7	164 100,0	173 600,0	167 513,9	105,2	107,4	102,1	96,5
1.4.2.	bezosobowe	4 523,9	4 750,0	3 250,0	2 954,4	105,0	65,3	62,2	90,9
1.4.3.	pozostałe	0,0	0,0	0,0	0,0				

Poz.	Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie				
		tys. zł							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.5.	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	0,0	950,0	4 000,0	1 584,1			166,8	39,6
1.6.	Składki, z tego na:	27 035,8	31 280,0	32 030,0	28 720,6	115,7	106,2	91,8	89,7
1.6.1.	ubezpieczenie społeczne	24 565,7	27 900,0	28 570,0	26 019,7	113,6	105,9	93,3	91,1
1.6.2.	Fundusz Pracy	2 470,1	3 380,0	3 460,0	2 700,9	136,8	109,3	79,9	78,1
1.6.3.	Fundusz Emerytur Pomostowych	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.7.	Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.8.	Podatki i opłaty, w tym:	1 668,4	2 550,0	2 550,0	1 524,7	152,8	91,4	59,8	59,8
1.8.1.	podatek akcyzowy	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.8.2.	podatek od towarów i usług (VAT)	94,5	200,0	200,0	61,6	211,6	65,2	30,8	30,8
1.8.3.	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	166,9	250,0	250,0	186,2	149,8	111,6	74,5	74,5
1.8.4.	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	434,2	600,0	600,0	447,9	138,2	103,1	74,6	74,6
1.8.5.	opłaty na rzecz budżetu państwa	0,3	5,0	5,0	0,0	1750,1	0,0	0,0	0,0
1.8.6.	opłaty na PFRON	0,0	1 400,0	1 400,0	779,2			55,7	55,7
1.9.	Pozostałe koszty funkcjonowania	9 651,5	9 170,0	9 170,0	8 278,7	95,0	85,8	90,3	90,3
2.	Koszty realizacji zadań, w tym:	0,0	0,0	0,0	0,0				
2.1.	- środki przekazane innym podmiotom	0,0	0,0	0,0	0,0				
3.	Pozostałe koszty, w tym:	0,0	0,0	0,0	0,0				
3.1.	Środki na wydatki majątkowe	0,0	0,0	0,0	0,0				
IV	WYNIK BRUTTO (II - III)	27 906,1	1 200,0	2 000,0	26 734,8	4,3	95,8	2227,9	1336,7
V	OBOWIAZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO	23 391,3	1 200,0	1 200,0	28 558,8	5,1	122,1	2379,9	2379,9
1	Podatek dochodowy od osób prawnych	0,0	0,0	0,0	0,0				
2	Pozostałe obciążenia wyniku finansowego	23 391,3	1 200,0	1 200,0	28 558,8	5,1	122,1	2379,9	2379,9
VI	WYNIK NETTO (IV - V)	4 514,8	0,0	800,0	-1 823,9				
VII	DOTACJE Z BUDŻETU PAŃSTWA	0,0	x	x	0,0				
1.	Dotacje ogółem, z tego:	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.1.	- podmiotowa	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.2.	- przedmiotowa	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.3.	- celowa	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.4.	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - bieżące	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.4.1.	w tym: na współfinansowanie	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.5.	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - majątkowe	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.5.1.	w tym: na współfinansowanie	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.6.	- na inwestycje i zakupy inwestycyjne	0,0	0,0	0,0	0,0				
VIII	ŚRODKI NA WYDATKI MAJĄTKOWE	8 543,7	8 500,0	8 500,0	8 133,7	99,5	95,2	95,7	95,7
IX	ŚRODKI PRZYZNANE INNYM PODMIOTOM	0,0	0,0	0,0	0,0				
X	STAN NA KONIEC ROKU	0,0	x	x	0,0				
1.	Środki obrotowe, w tym:	31 285,2	19 300,0	10 515,0	37 307,8	61,7	119,3	193,3	354,8

Poz.	Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie				
		tys. zł							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.1.	Środki pieniężne	29 050,8	17 045,0	8 260,0	35 385,6	58,7	121,8	207,6	428,4
1.2.	Należności krótkoterminowe, w tym:	1 055,2	1 200,0	1 200,0	1 071,2	113,7	101,5	89,3	89,3
1.2.1.	z tytułu udzielonych pożyczek	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.2.2.	od jednostek sektora finansów publicznych	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.3.	Zapasy	52,2	80,0	80,0	52,0	153,3	99,7	65,0	65,0
2.	Należności długoterminowe, w tym:	0,0	1 900,0	1 932,0	1 932,2			101,7	100,0
2.1.	Z tytułu udzielonych pożyczek	0,0	0,0	0,0	0,0				
2.2.	Od jednostek sektora finansów publicznych	0,0	0,0	0,0	0,0				
3.	Zobowiązania, w tym:	30 438,2	10 700,0	10 700,0	36 568,0	35,2	120,1	341,8	341,8
3.1.	Wymagalne	0,0	0,0	0,0	0,0				

CZĘŚĆ B Plan finansowy w układzie kasowym

Poz.	Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie				
		tys. zł							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POCZĄTEK ROKU	28 202,6	15 845,0	29 051,0	29 050,8	56,2	103,0	183,3	100,0
II	DOCHODY	267 807,1	268 550,0	280 350,0	280 473,3	100,3	104,7	104,4	100,0
1.	Dotacje z budżetu państwa ogółem, z tego:	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.1.	- podmiotowa	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.2.	- przedmiotowa	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.3.	- celowa	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.4.	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - bieżące, w tym na współfinansowanie	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.5.	- celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE - majątkowe, w tym na współfinansowanie	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.6.	- na inwestycje i zakupy inwestycyjne	0,0	0,0	0,0	0,0				
2.	Środki otrzymane z Unii Europejskiej	0,0	0,0	0,0	0,0				
3.	Środki otrzymane od innych jednostek sektora finansów publicznych	0,0	0,0	0,0	0,0				
4.	Pozostałe dochody, z tego:	267 807,1	268 550,0	280 350,0	280 473,3	100,3	104,7	104,4	100,0
4.1.	Dochody netto ze sprzedaży produktów sprzedanych NFZ	0,0	0,0	0,0	0,0				
4.2.	Dochody z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne	0,0	0,0	0,0	0,0				
4.3.	Odsetki (np. z tytułu udzielonych pożyczek)	359,7	200,0	200,0	328,1	55,6	91,2	164,0	164,0
4.3.1.	Odsetki od depozytów u Ministra Finansów lub z tytułu skarbowych papierów wartościowych	0,0	180,0	180,0	303,9			168,8	168,8
4.4.	Środki otrzymane od jednostek spoza sektora finansów publicznych	0,0	0,0	0,0	0,0				
4.5.	Środki na koszty funkcjonowania Agencji	265 800,0	267 200,0	279 000,0	279 000,0	100,5	105,0	104,4	100,0

Poz.	Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie				
		tys. zł							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4.6.	Pozostałe	1 647,4	1 150,0	1 150,0	1 145,2	69,8	69,5	99,6	99,6
III	WYDATKI	266 958,9	267 350,0	301 141,0	274 138,4	100,1	102,7	102,5	91,0
1.	Wydatki na funkcjonowanie, z tego:	235 783,9	257 450,0	269 250,0	242 604,5	109,2	102,9	94,2	90,1
1.1.	Materiały i energia	9 938,0	13 900,0	13 000,0	9 217,8	139,9	92,8	66,3	70,9
1.2.	Pozostałe usługi obce	27 807,9	32 000,0	31 500,0	25 213,9	115,1	90,7	78,8	80,0
1.3.	Wynagrodzenia	160 013,6	168 850,0	176 850,0	169 670,8	105,5	106,0	100,5	95,9
1.3.1.	osobowe	155 497,4	164 100,0	173 600,0	166 680,8	105,5	107,2	101,6	96,0
1.3.2.	bezosobowe	4 516,2	4 750,0	3 250,0	2 990,0	105,2	66,2	62,9	92,0
1.3.3.	pozostałe	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.4.	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	0,0	950,0	4 000,0	1 399,0			147,3	35,0
1.5.	Składki	26 639,4	31 280,0	32 030,0	28 406,3	117,4	106,6	90,8	88,7
1.5.1.	na ubezpieczenie społeczne	24 151,6	27 900,0	28 570,0	25 752,2	115,5	106,6	92,3	90,1
1.5.2.	na Fundusz Pracy	2 487,7	3 380,0	3 460,0	2 654,2	135,9	106,7	78,5	76,7
1.5.3.	na Fundusz Emerytur Pomostowych	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.5.4.	pozostałe	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.6.	Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.7.	Podatki i opłaty, w tym:	1 892,2	1 300,0	2 700,0	1 720,0	68,7	90,9	132,3	63,7
1.7.1.	podatek akcyzowy	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.7.2.	podatek od towarów i usług (VAT)	254,7	350,0	350,0	251,6	137,4	98,8	71,9	71,9
1.7.3.	podatek CIT	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.7.4.	opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	167,9	250,0	250,0	186,3	148,9	111,0	74,5	74,5
1.7.5.	podatki stanowiące źródło dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego	478,1	600,0	600,0	448,3	125,5	93,8	74,7	74,7
1.7.6.	opłaty na rzecz budżetu państwa	0,3	5,0	5,0	0,0	1978,6	0,0	0,0	0,0
1.8.	Pozostałe wydatki na funkcjonowanie	9 492,8	9 170,0	9 170,0	6 976,7	96,6	73,5	76,1	76,1
2.	Wydatki majątkowe	8 528,0	8 500,0	8 500,0	8 142,7	99,7	95,5	95,8	95,8
3.	Wydatki na realizację zadań	0,0	0,0	0,0	0,0				
4.	Środki przyznane innym podmiotom	0,0	0,0	0,0	0,0				
5.	Wpłata do budżetu państwa (np. z zysku, nadwyżki środków finansowych)	22 647,0	1 400,0	23 391,0	23 391,3	6,2	103,3	1670,8	100,0
6.	Pozostałe wydatki	0,0	0,0	0,0	0,0				
IV	WYNIK (II-III)	848,2	1 200,0	-20 791,0	6 334,8	141,5	746,9	527,9	
V	Kasowo zrealizowane przychody	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.	Zaciągnięte kredyty i pożyczki	0,0	0,0	0,0	0,0				
2.	Przychody z prywatyzacji	0,0	0,0	0,0	0,0				
VI	Kasowo zrealizowane rozchody	0,0	0,0	0,0	0,0				
1.	Splata kredytów i pożyczek	0,0	0,0	0,0	0,0				
VII	STAN ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA KONIEC ROKU (I+IV+V-VI)	29 050,8	17 045,0	8 260,0	35 385,6	58,7	121,8	207,6	428,4
VIII	Zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	1 814,0	1 900,0	1 900,0	1 767,0	104,7	97,4	93,0	93,0

CZĘŚĆ C Dane uzupełniające

Poz.	Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie				
		tys. zł							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Wolne środki finansowe przekazane w zarządzenie lub depozyt u Ministra Finansów	29 059,5	17 045,0	8 260,0	35 376,0	0,6	122	208	428
1.1.	- depozyty overnight (O/N)	29 059,5	17 045,0	8 260,0	35 376,0	0,6	122	208	428
1.2.	- depozyty terminowe	0,0	0,0	0,0	0,0				

Załącznik 2. Wykonanie planu finansowego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

Część A

Poz.	Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie				
		tys. zł							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	PRZYCHODY OGÓŁEM	3 410 691,3	2 897 400,0	1 501 900,0	1 419 763,2	85,0	41,6	49,0	94,5
1.	Przychody własne	3 410 691,3	2 897 400,0	1 501 900,0	1 419 763,2	85,0	41,6	49,0	94,5
1.1.	Przychody ze sprzedaży mienia Zasobu	2 633 279,4	2 131 300,0	836 700,0	749 110,7	80,9	28,4	35,1	89,5
1.2.	Przychody z odpłatnego korzystania z mienia Zasobu	399 052,5	446 200,0	373 300,0	384 405,8	111,8	96,3	86,2	103,0
1.3.	Przychody finansowe	292 097,4	254 900,0	226 900,0	231 292,1	87,3	79,2	90,7	101,9
1.3.1.	- odsetki	225 942,2	229 900,0	206 900,0	225 860,2	101,8	100,0	98,2	109,2
1.3.2.	- dywidendy	5 000,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
1.3.3.	- inne	61 155,2	25 000,0	20 000,0	5 431,9	40,9	8,9	21,7	27,2
1.4.	Inne przychody z gospodarowania mieniem Zasobu	86 262,0	65 000,0	65 000,0	54 954,6	75,4	63,7	84,5	84,5
II	KOSZTY OGÓŁEM	1 608 169,0	1 442 000,0	1 178 500,0	965 304,6	89,7	60,0	66,9	81,9
1.	Zasilenie Funduszu Rekompensacyjnego	905 626,2	640 300,0	386 000,0	291 543,7	70,7	32,2	45,5	75,5
2.	Środki na koszty funkcjonowania Agencji	265 800,0	267 200,0	279 000,0	279 000,0	100,5	105,0	104,4	100,0
3.	Koszty gospodarowania mieniem Zasobu, z tego:	436 742,7	534 500,0	513 500,0	394 760,9	122,4	90,4	73,9	76,9
3.1	Amortyzacja	57 024,5	64 000,0	59 000,0	50 644,7	112,2	88,8	79,1	85,8
3.2.	Materiały i energia	4 310,9	7 500,0	4 000,0	3 088,0	174,0	71,6	41,2	77,2
3.3.	Usługi obce	67 473,4	95 000,0	66 500,0	47 339,8	140,8	70,2	49,8	71,2
3.4.	Bezzwrotna pomoc finansowa	39 529,7	60 000,0	60 000,0	37 353,2	151,8	94,5	62,3	62,3
3.5.	Pozostałe koszty rodzajowe	3 600,5	7 000,0	6 000,0	3 807,5	194,4	105,8	54,4	63,5
3.6.	Pozostałe koszty operacyjne	121 391,6	120 000,0	159 000,0	127 711,1	98,9	105,2	106,4	80,3
3.7.	Podatki i opłaty	44 686,6	61 000,0	49 000,0	40 263,4	136,5	90,1	66,0	82,2
3.8.	Koszty finansowe	98 725,6	120 000,0	110 000,0	84 553,2	121,5	85,6	70,5	76,9
	- płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	0,0	0,0	0,0	0,0				
	- inne	98 725,6	120 000,0	110 000,0	84 553,2	121,5	85,6	70,5	76,9
III	WYNIK (I - II)	1 802 522,3	1 455 400,0	323 400,0	454 458,6	80,7	25,2	31,2	140,5
IV	OBOWIAZKOWE OBCIĄŻENIA WYNIKU FINANSOWEGO	1 479 403,7	833 500,0	126 400,0	1 153 377,8	56,3	78,0	138,4	912,5
1.	Różnica między środkami uzyskanymi z gospodarowania Zasobem w danym roku obrotowym a środkami wydatkowanymi na realizację zadań obciążających mienie Zasobu	1 479 403,7	833 500,0	126 400,0	1 153 377,8	56,3	78,0	138,4	912,5
V	LIMIT PORECZEŃ I GWARANCJI KREDYTOWYCH	0,0	10 000,0	10 000,0	0,0			0,0	0,0
IV	ŚRODKI NA WYDATKI MAJĄTKOWE (realizacja ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego)	56 776,2	30 000,0	330 000,0	14 155,1	52,8	24,9	47,2	4,3

Część B Dane uzupełniające

Poz.	Wyszczególnienie	2015 r.		2016 r.		4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan		Wykonanie				
			wg ustawy budżetowej	po zmianach					
tys. zł						%			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I	STAN ŚRODKÓW NA POCZĄTEK OKRESU	624 801,8	189 499,0	1 179 302,0	1 179 302,1	30,3	188,7	622,3	100,0
II	WPLYWY Z ZAGOSPODAROWANIA MIENIA ZASOBU	2 954 539,1	2 100 000,0	1 589 100,0	1 956 707,2	71,1	66,2	93,2	123,1
1.	Ze sprzedaży mienia Zasobu	2 509 690,6	1 701 900,0	1 233 000,0	1 540 297,1	67,8	61,4	90,5	124,9
2.	Z odpłatnego korzystania z mienia Zasobu	398 676,9	378 100,0	326 100,0	378 245,2	94,8	94,9	100,0	116,0
3.	Inne z działalności w zakresie gospodarowania i rozporządzania mieniem Zasobu, w tym:	46 171,6	20 000,0	30 000,0	38 165,0	43,3	82,7	190,8	127,2
3.1.	- odsetki	14 777,9	5 000,0	13 000,0	15 690,8	33,8	106,2	313,8	120,7
III	WYDATKI OGÓŁEM	2 400 044,8	2 086 700,0	2 507 630,0	2 026 281,2	86,9	84,4	97,1	80,8
1.	Przekazy zewnętrzne, z tego:	1 829 458,4	1 460 500,0	1 460 630,0	1 460 629,9	79,8	79,8	100,0	100,0
1.1.	Wpłata do budżetu państwa	1 084 746,7	809 800,0	1 044 404,0	1 044 403,7	74,7	96,3	129,0	100,0
1.1.1.	wpłata za rok poprzedni	579 746,7	29 800,0	974 404,0	974 403,7	5,1	168,1	3269,8	100,0
1.1.2.	zaliczki za rok bieżący	505 000,0	780 000,0	70 000,0	70 000,0	154,5	13,9	9,0	100,0
1.1.3.	zasilenie Funduszu Rekompensacyjnego	744 711,7	650 700,0	416 226,0	416 226,2	87,4	55,9	64,0	100,0
2.	Środki na koszty funkcjonowania Agencji	265 800,0	267 200,0	279 000,0	279 000,0	100,5	105,0	104,4	100,0
3.	Wydatki w zakresie gospodarowania mieniem Zasobu, z tego:	304 786,3	359 000,0	768 000,0	286 651,3	117,8	94,0	79,8	37,3
3.1.	Inwestycje i remonty	78 426,7	85 000,0	500 000,0	63 721,2	108,4	81,2	75,0	12,7
3.1.1.	inwestycje i remonty dotyczące mienia Zasobu	46 707,9	55 000,0	170 000,0	24 429,4	117,8	52,3	44,4	14,4
3.1.2.	realizacja ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego	31 718,8	30 000,0	330 000,0	39 291,7	94,6	123,9	131,0	11,9
3.2.	Bezwrotna pomoc finansowa	39 486,2	60 000,0	60 000,0	37 429,0	152,0	94,8	62,4	62,4
3.3.	Utrzymanie mienia niezagospodarowanego	48 930,5	62 000,0	52 500,0	44 331,0	126,7	90,6	71,5	84,4
3.4.	Wydatki związane z rozdysonowaniem mienia	34 206,3	47 000,0	24 500,0	18 099,4	137,4	52,9	38,5	73,9
3.5.	Pozostałe wydatki, z tego:	103 736,6	105 000,0	131 000,0	123 070,7	101,2	118,6	117,2	93,9
3.5.1.	wsparcie programu restrukturyzacji strategicznych spółek hodowlanych	0,0	0,0	0,0	0,0				
3.5.2.	wpłaty do US z tytułu VAT	71 484,0	60 000,0	93 200,0	93 142,5	83,9	130,3	155,2	99,9
3.5.3.	inne wydatki	32 252,6	45 000,0	37 800,0	29 928,2	139,5	92,8	66,5	79,2
IV	RÓŻNICA WPLYWÓW I WYDATKÓW (poz. II - III)	554 494,3	13 300,0	-918 530,0	-69 573,9	2,4			7,6
	Różnica wpływów i wydatków do odprowadzenia w roku następnym	974 403,7	53 500,0	56 400,0	1 083 377,8	5,5	111,2	2025,0	1920,9
V	POZOSTAŁE PRZEPLYWY	6,0	0,0	2,0	1,5	0,0	25,0		
1.	Splata pożyczek	6,0	5 000,0	2,0	1,5	83 333,3	25,0	0,0	75,0
2.	Udzielanie pożyczek	0,0	-5 000,0	0,0	0,0				
3.	Pozostałe rozrachunki	0,0	0,0	0,0	0,0				
VI	STAN ŚRODKÓW NA KONIEC OKRESU	1 179 302,1	202 799,0	260 774,0	1 109 729,7	17,2	94,1	547,2	425,6

ZALICZKI NADWYŻKI za rok bieżący	termin	2015 r.	2016 r.			3:2	5:2	5:3	5:4
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie				
		tys. zł							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
	30.04	50 000,0	50 000,0	50 000,0	50 000,0	100	100	100	100
	30.07	100 000,0	100 000,0	5 000,0	5 000,0	100	5	5	100
	30.10	50 000,0	50 000,0	5 000,0	5 000,0	100	10	10	100
	10.12	305 000,0	580 000,0	10 000,0	10 000,0	190	3	2	100
rozliczenie zaliczki do przekazania w roku następnym		974 403,7	53 500,0	56 400,0	1 083 377,8	5	111	2 025	1 921

ZASILENIE FUNDUSZU REKOMPENSACYJNEGO	2015 r.	2016 r.			3:2	5:2	5:3	5:4
	Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie				
	tys. zł							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
wpłata za IV kwartał, płatna do końca stycznia roku następnego	63 500,0	60 700,0	60 700,0	60 700,0	96	96	100	100
wpłata za I kwartał	20 000,0	20 000,0	20 000,0	20 000,0	100	100	100	100
wpłata za II kwartał	100 000,0	100 000,0	50 000,0	50 000,0	100	50	50	100
wpłata za III kwartał	650 000,0	470 000,0	210 600,0	210 600,0	72	32	45	100
rozliczenie rocznego zobowiązania za 2015 r.	0,0	0,0	74 926,0	74 926,2				100

Część C Dane uzupełniające

Poz.	Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.			4:3	6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Plan wg ustawy budżetowej	Plan po zmianach	Wykonanie				
		tys. zł							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Wolne środki finansowe przekazane w zarządzanie lub depozyt u Ministra Finansów	1 181 896,7	202 799,0	260 774,0	1 112 076,6	17	94	548	426
1.1.	- depozyty overnight (O/N)	259 896,7	202 799,0	260 774,0	107 076,6	78	41	53	41
1.2.	- depozyty terminowe	922 000,0	0,0	0,0	1 005 000,0	0	109		

Załącznik 3. Zatrudnienie i wynagrodzenia w ANR

Lp.	Wyszczególnienie	2015 r.			2016 r.					10 : 5
		Wykonanie			Plan		Wykonanie			
		Przeciętne zatrudnienie	Wynagrodzenia	Przeciętne wynagrodzenie miesięczne na 1 etat	Przeciętne zatrudnienie	Wynagrodzenia	Przeciętne zatrudnienie	Wynagrodzenia	Przeciętne wynagrodzenie miesięczne na 1 etat	
		etaty	tys. zł	zł	etaty	tys. zł	etaty	tys. zł	zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Ogółem Agencja	1 814,3	155 497	7 142	1 900	173 600	1 767,5	166 681	7 859	110,0
2.	Oddziały Terenowe ANR	1 624,5	128 731	6 604			1 572,8	137 926	7 308	110,7
3.	Biuro Prezesa ANR	189,8	26 766	11 752	197		194,7	28 755	12 307	104,7

1. Wynagrodzenia osobowe prezentowane w ww. tabeli w układzie kasowym obejmują wszystkie składniki wynagrodzeń obciążające fundusz wynagrodzeń wypłacone w danym roku pracownikom agencji (wynagrodzenia zasadnicze, dodatek funkcyjny, dodatek za wieloletnią pracę, wynagrodzenia za czas choroby, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe wraz z dodatkami, ekwiwalent za urlop, nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne i rentowe, nagrody kwartalne, nagrody dodatkowe, dodatkowe wynagrodzenia roczne).
2. Plan i wykonanie wynagrodzeń osobowych jest zgodne z poz. wynagrodzenia osobowe (wykonanie kasowe) ze sprawozdań Rb-40 za IV kwartał 2015 i 2016 r.

Załącznik 4. Kalkulacja oceny ogólnej wykonania planów finansowych Agencji Nieruchomości Rolnej i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

Oceny wykonania planów finansowych Agencji Nieruchomości Rolnych i Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa dokonano stosując kryteria³⁰ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2016 roku³¹.

Agencja Nieruchomości Rolnych

Przychody P: 278.007,3 tys. zł

Koszty K: 251.272,5 tys. zł

Łączna kwota G: 529.279,8 tys. zł (kwota przychodów + kwota kosztów)

Waga przychodów w łącznej kwocie: $Wp = P : G = 0,5253$

Waga kosztów w łącznej kwocie: $Wk = K : G = 0,4747$

Nieprawidłowości w przychodach: nie stwierdzono

Ocena częściowa przychodów: (5) pozytywna

Nieprawidłowości w kosztach: nie stwierdzono

Ocena częściowa kosztów: (5) pozytywna

Wynik końcowy Wk: $5 \times 0,5253 + 5 \times 0,4747 = 5$

Dochody D: 280.473,3 tys. zł

Wydatki W: 274.138,4 tys. zł

Łączna kwota G: 554.611,70 tys. zł (kwota dochodów + wydatków)

Waga dochodów w łącznej kwocie $Wd = D : G = 0,5057$

Waga wydatków w łącznej kwocie $Ww = W : G = 0,4943$

Nieprawidłowości w dochodach: nie stwierdzono

Ocena częściowa dochodów: (5) pozytywna

Nieprawidłowości w wydatkach: nie stwierdzono

Ocena częściowa wydatków (5) pozytywna

Wynik końcowy Wk: $5 \times 0,5057 + 5 \times 0,4943 = 5$

³⁰ Kryteria zamieszczone na stronie <http://www.nik.gov.pl/kontrola/standardy-kontroli-nik/>

³¹ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrola/analiza-budzetu-panstwa/>.

Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa

Przychody P: 1.419.763,2 tys. zł

Koszty K: 965.304,6 tys. zł

Łączna kwota G: 2.385.067,8 tys. zł (kwota przychodów + kosztów)

Waga przychodów w łącznej kwocie $Wp = P : G = 0,5953$

Waga kosztów w łącznej kwocie $Wk = K : G = 0,4047$

Nieprawidłowości w przychodach: nie stwierdzono

Ocena cząstkowa przychodów: (5) pozytywna

Nieprawidłowość w kosztach: nie stwierdzono

Ocena cząstkowa kosztów: (5) pozytywna

Wynik końcowy Wk: $5 \times 0,5953 + 5 \times 0,4047 = 5$

Wpływy WP: 1.956.707,2 tys. zł

Wydatki W: 2.026.281,2 tys. zł

Łączna kwota G: 3.982.988,40 tys. zł (kwota wpływów + wydatków)

Waga wpływów w łącznej kwocie $Wwp = WP : G = 0,4913$

Waga wydatków w łącznej kwocie $Ww = W : G = 0,5087$

Nieprawidłowość we wpływach: nie stwierdzono

Ocena cząstkowa wpływów: (5) pozytywna

Nieprawidłowość w wydatkach: nie stwierdzono

Ocena cząstkowa wydatków: (5) pozytywna

Wynik końcowy Wk: $5 \times 0,4913 + 5 \times 0,5087 = 5$

Załącznik 5. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Minister Rozwoju i Finansów
6. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
7. Rzecznik Praw Obywatelskich
8. Sejmowa Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi
9. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
10. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
11. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
12. Prezes Agencji Nieruchomości Rolnych